

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ
АГРОБІОЛОГІЧНИЙ ФАКУЛЬТЕТ
КАФЕДРА ТЕХНОЛОГІЇ ЗБЕРІГАННЯ, ПЕРЕРОБКИ ТА
СТАНДАРТИЗАЦІЇ ПРОДУКЦІЇ РОСЛИННИЦТВА
ІМ. ПРОФ. Б.В. ЛЕСИКА
ЯГІДНИЙ КЛАСТЕР «АГРОВЕСНА»**

**ТЕЗИ ДОПОВІДЕЙ
ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВО – ПРАКТИЧНОЇ
ОНЛАЙН – КОНФЕРЕНЦІЇ**

**«ЯГІДНИЦТВО В УКРАЇНІ. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ЯГІДНИХ
КУЛЬТУР ЗА ДОПОМОГОЮ ВПРОВАДЖЕННЯ НОВІТНІХ
ТЕХНОЛОГІЙ ВИРОЩУВАННЯ, ЗБИРАННЯ, ПІСЛЯЗБИРАЛЬНОЇ
ДОРОБКИ, ЗБЕРІГАННЯ ТА ПЕРЕРОБКИ»**

(м. Київ, 28 – 29 квітня 2021 р.)

КИЇВ 2021

САДІВНИЦТВО БУКОВИНИ ТА НЕГАТИВНІ НАСЛІДКИ НА ПРИРОДНІ ЕКОСИСТЕМИ

Стороженко Ж.

Національний природний парк «Хотинський»

zannastorozenko@gmail.com

Напевно всім відомо, що садівництво у Буковинському краї відіграє одну із важливих ролей сільського господарства. Поряд із основними культурами, що вирощуються в області - зернових та технічних, перше місце займає садівництво. Природні умови Буковини надзвичайно сприятливі для розвитку інтенсивного садівництва та вирощування плодів високопродуктивних сортів яблуні, груші, черешні, вишні, сливи, абрикоса, горіха грецького та ягідних культур. Плоди, вирощені на Буковині, завдяки високим органолептичним якостям завжди користувались підвищеним попитом, були важливою статтею експорту і прибутку буковинських господарств. Сьогодні в умовах 1,3% землеволодінь країни Буковина має 4% садів України. Молоді сади сконцентровані переважно у Хотинському, Кельменецькому, Сокирянському та Новоселицькому районах. Загальна площа насаджень в 2020 році склала 28,8 тис. га.

Звичайно, що садівництво важливу роль відіграє у соціально – економічному житті області: збільшення робочих місць незайнятому населенню, економічна стабільність, різноманіття продукції. Але таке інтенсивне ведення призводить і до неприємних екологічних наслідків. Зазнають істотних змін природний біологічний кругообіг внаслідок втрати величезної маси хімічних елементів, радіаційний і водний баланс величезних територій, порушується або повністю змінюється гідрологічний режим. Погіршуються та змінюються оселища проживання тварин і птахів. Ґрунти в процесі тривалого господарського використання втрачають свою природну родючість, деградують або повністю руйнуються. Найбільшого лиха біорізноманіттю завдає обробка засобами захисту рослин, гинуть цілі популяції тварин та рослин, а особливо види Червоної книги України. Серйозні проблеми для навколишнього середовища виникають у зв'язку із застосуванням в сільському господарстві мінеральних добрив. Внесені на поля, вони лише частково поглинаються рослинами. Значна кількість азоту і фосфору потрапляє в ґрунтові і підземні води, а з них мігрує до рік і озер. На даний час спостерігається повна відсутність гідроорганізмів в малих річках та озерах області, а також місць гніздування на берегах орнітофауни. Повністю змінюються для нас відомі природні екосистеми з місцевими видами.

Також дуже негативним у обробці садів є вплив хімікатів та здоров'я людей. Чимало різних експертів, медичних працівників, науковців у галузі медицини, занепокоєні ситуацією, яка склалась із підйомом захворюваності на

онкологічні, пульмонологічні та серцево-судинні захворювання на Буковині. Найбільшу стурбованість викликають Хотинський, Сокирянський та Кельменецький райони області – де найбільше зосереджене садівництво. Найбільший відсоток захворюваності припадає на дітей та спостерігається онкозахворювання із мутаціями, тобто уражається не тільки один орган. При цьому турбує ще й те, що пацієнти майже не піддаються лікуванню.

Особливо важливим і першим кроком до поступового вирішення проблеми має стати вивчення особливостей використання пестицидів в Україні та впливу даних речовин на здоров'я населення та довкілля, відповідальність за несумлінне та неправильне застосування пестицидів, посилення контролю за діяльністю агропідприємств, фермерських та індивідуальних господарств, які використовують засоби для захисту рослин. Тому що дуже часто власники садів застосовують заборонені препарати обробітку, які дешеві, але є дуже шкідливими.

Отже, садівництво хоч і важлива галузь у сільському господарстві та створює для жителів планети цілу низку гострих екологічних проблем. Їх успішне розв'язання можливе тільки на основі раціонального природокористування, здійснення комплексної системи заходів та підходів з охорони природи.